

ANONİM ŞİRKETLERDE ŞARTA BAĞLI SERMAYE ARTIRIMI KARAR SÜRECİ

HAZIRLAYANLAR

Av. Gizem Bayram

Av. Buse Hamurcu

Av. Abdullah Erkam Yılmaz

İÇİNDEKİLER

03

Esas Sözleşme Hükmünün Düzenlenmesi

04

Yönetim Kurulu Kararı

05

Sermaye Piyasası Kurulu'na Başvuru

06

Bakanlık İzni

07

Genel Kurul Kararı

08

İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurul Kararı

09

Hükmün Ticaret Siciline Tescili

Türk Hukuk'unda sermaye artırımları, sermaye taahhüdü, iş kaynaklardan sermaye artırımları ve bültenimizin konusu olan şarta bağlı sermaye artırımları şeklinde gerçekleşir. Şarta bağlı sermaye artırımları, belirli özelliklere sahip kişileri belirli şartlarla pay sahibi yaparak şirketin finansmanını sağlamayı ve ticari hayatı kolaylaştırmayı amaçlar.

Türk Ticaret Kanunu ("TCK")'nın 463. maddesi uyarınca; yeni çıkarılacak tahvil veya borçlanma araçları nedeniyle şirketten veya grup şirketlerinden alacaklı olan kişilerin ve çalışanların, sermayenin şarta bağlı artırımına karar verilmiş olması şartıyla, değiştirme veya alım haklarını kullanarak şirkette pay edinme imkanı vardır.

Esas Sözleşme Hükmünün Düzenlenmesi

Yönetim Kurulunun şarta bağlı sermaye artırımına ihtiyaç olduğunun tespitinin ardından bu artırım için dayanak teşkil edecek esas sözleşme hükmünün düzenlenmesine başlanması gerekmektedir.

1. Esas Sözleşme Hükmünün İçeriği

Şarta bağlı sermaye artırımına dayanak olan esas sözleşme hükmünün içermesi gereken bazı unsurlar vardır.

1.1. Sermaye Artırımının İtibari Değeri: Bu unsurlardan biri sermaye artırımının toplam itibari değerinin belirtilmesidir. Bu itibari değer, pay senedi ile değişim hakkı sağlayan tahvillerin ve çalışanlar için ayrılmış payların tamamının toplamını ifade eder. Başka bir deyişle, şarta bağlı sermaye artırımının tamamının gerçekleşmesi durumunda oluşacak artışın miktarıdır.

1.2. Payların Sayıları: Bir diğer zorunlu unsur ise payların sayılarıdır. Şarta bağlı sermaye artırımını hususunda esas sözleşmede belirtilecek hüküm bu artırıma bağlı çıkarılacak payların sayısını da içermelidir.

1.3. Payların İtibari Değerleri: Şarta bağlı sermaye artırımını ile çıkarılacak yeni payların itibari değerleri, esas sözleşme hükmünün içermesi gereken diğer bir zorunlu unsurdur. İtibari değer, şirket sermayesinin, esas sözleşmede belirlenen pay sayısına bölünerek tespit edilir. Payların ihraç bedellerinin de ilan edilmesi gerekmektedir. İtibari değerden daha yüksek bir bedelle pay ihraç edilme kararı alınmışsa bunun da hükümde belirtilmesi gerekir.

1.4. Payların Türleri: Anonim şirketlerde paylar, hamiline, nama veya bağlı nama yazılı paylar; imtiyazlı veya sıradan paylar; oy hakkı bulunan veya oy hakkı bulunmayan paylar şeklinde düzenlenebilir. Hükümde hangi paay türünden olduğunun da belirtilmesi gerekir.

1.5. Değiştirme Veya Alım Hakkından Yararlanabilecek Gruplar: Anonim şirketlerde şarta bağlı sermaye artırımını düzenleyen esas sözleşme hükmünde şarta bağlı sermaye artırımına katılabilecek grupların belirtilmesi gerekmektedir. Belirtmenin şekli isim listesi şeklinde de olabilir, katılacak grupların çerçevesinin belirlenmesi şeklinde de olabilir.

1.6. Rüçhan Haklarının Kaldırılmış Bulunması ve Miktarının Belirtilmesi: İlgili hükümde rüçhan haklarının kaldırıldığı ve bunun miktarının belirtilmesi gerekmektedir.

Yönetim Kurulu Kararı

Şarta bağlı sermaye artırımına dayanak teşkil edecek hükmün yönetim kurulunca hazırlanmasından sonra karara bağlanması gerekmektedir. Yönetim kurulunun kararları üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanarak, toplantıda hazır bulunanların çoğunluğu ile alınır. Esas sözleşmede ağırlaştırıcı bir hüküm varsa kararın alınmasında bu hüküm uygulanır.

Sermaye Piyasası Kurulu'na Başvuru

Halka açık anonim şirketlerin şarta bağlı sermaye artırımını yapmasında Sermaye Piyasası Kurulu ("SPKr")'na başvurması zorunludur. Dolayısıyla esas sözleşme değişikliği tasarısının uygun görüş alınmak için Kurul'a gönderilmesi gerekmektedir. Sermaye piyasası araçlarının çıkarılması için de SPKr'ya başvurulması gerekmektedir. Eğer borçlanma araçları halka arz edilecekse, bir izahname hazırlanması gerekmektedir. Halka arz edilmeksizin ihraç edilecek borçlanma araçları için ise bir ihraç belgesi hazırlanmalıdır. Bu belgeler, kamuyu aydınlatma ilkesine uygun şekilde hazırlanmalı ve daha sonrasında SPKr'ya sunulurak onay alınmalıdır.

Izahnamede, sorumluluğu olan gerçek kişilerin isimleri ve görevleri; tüzel kişilerin ise unvanları, iletişim adresleri ve merkezleri yer almalıdır. Ayrıca, çıkarılan paylarla ilgili bilgiler, payların temel özellikleri, hakları ve riskleri açık ve anlaşılır şekilde belirtilmelidir. Borçlanma araçlarının izahname gerektiren durumlarda, izahname gerçeği dürüst bir şekilde yansıtılmalıdır.

Bakanlık İzni

Eğer şarta bağlı sermaye artırımını yapacak olan şirket, izne tabi bir anonim şirketse, şarta bağlı sermaye artırımına dayanak teşkil edecek olan esas sözleşme hükmü yönetim kurulu tarafından karıştırıldıktan sonra, izin için Bakanlığa gönderilir. Bakanlık iznine tabi olmayan şirketlerde bu gereklilik bulunmamaktadır.

Genel Kurul Kararı

Şarta bağlı sermaye artırımına dayanak teşkil edecek olan esas sözleşme hükmünün hazırlanması, gerektiğinde Bakanlık izninin ve Kurul'un uygun görüşünün alınmasını takiben, artırımın genel kurul tarafından görüşülüp karara bağlanması için yönetim kurulu, gündemi oluşturarak genel kurul toplantıya davet etmelidir.

Halka açık anonim şirketlerin şarta bağlı sermaye artırımında, kanunda ya da esas sözleşmede açıkça daha yüksek bir oran belirtilmediyse TTK'nın 418. maddesinde düzenlenen oranlar uygulanır. Esas sermaye sistemindeki halka açık anonim şirketler için sermayenin en az dörtte birinin temsil edildiği genel kurulda hazır bulunan oyların çoğunluğu ile şarta bağlı sermaye artırım kararı alınabilmektedir. İlk toplantıda aranan nisaba ulaşılamazsa ikinci toplantıda toplantı nisabı aranmaz.

Halka açık olmayan anonim şirketler için esas sözleşme değişikliği kararları, şirket sermayesinin en az yarısının temsil edildiği genel kurulda, toplantıda mevcut bulunan oyların çoğunluğu ile alınır. İlk toplantıda öngörülen toplantı nisabına ulaşılamadığı takdirde en geç bir ay içinde ikinci bir toplantı yapılabilir. Bu ikinci toplantıda şirket sermayesinin üçte birinin temsil edilmesi gerekmektedir.

İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurul Kararı

Şarta bağlı sermaye artırımını yapacak olan anonim şirketlerde imtiyazlı paylar bulunuyorsa ve sermaye artırımı ile bu imtiyazlı pay sahiplerinin haklarını ihlal edilecekse, genel kurulun bu yöndeki kararı imtiyazlı pay sahiplerinin katılacağı özel bir toplantıda onanmalıdır. Bu toplantıda onama kararının alınabilmesi için haklarının ihlal edileceği imtiyazlı payları temsil eden sermayenin en az %60'nın toplanması ve toplantıda temsil edilen payların çoğunluğunun onama kararı yönünde oy kullanması gerekir. Ancak şarta bağlı sermaye artırım kararının alındığı genel kurul toplantısında bulunan imtiyazlı pay sahiplerinin, bahsedilen toplantı ve karar nisabına ulaşmış olması durumunda özel olarak toplanıp onama kararına ihtiyaç duyulmaz. Bunun yanında usulüne uygun olarak çağırılmış ve süresinde toplantıya katılmayan imtiyazlı pay sahipleri özel kurulun, genel kurul kararını onadığı kabul edilir.

İmtiyazlı pay sahipleri özel olarak toplanarak genel kurul kararını onamadıkları takdirde yönetim kurulu hem onamama kararı aleyhine kararın iptali için hem de söz konusu genel kurul kararının tescili için şirket merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesinde dava açabilecektir.

Hükmün Ticaret Siciline Tescili

1. Şarta Bağlı Sermaye Artırımı Hususunda Öngörülen Tesciller

Diğer sermaye artırımı yöntemlerinde artırım hususunda tescil işlemi tek evreden oluşur ve tescilin kurucu etkisi vardır. Ancak şarta bağlı sermaye artırımında önce şarta bağlı sermaye artırım kararının ve dayanak hükmün tescil edilmesi, devamında hesap döneminin kapanmasından sonra üç ay içinde mevcut sermaye durumunun tescil edilmesi ve son olarak da dayanak hükmün esas sözleşmeden çıkarılması hususunda bir tescil işlemi gerekmektedir. Esas sözleşmenin mevcut duruma uyarlanması ve dayanak hükmün esas sözleşmeden çıkarılması aynı zamanda gerçekleştirilebilir.

2. Şarta Bağlı Sermaye Artırımı Kararının ve Dayanak Hükmün Tescili

Şarta bağlı artırım kararı, esas sözleşme değişikliği izne tâbi olan anonim şirketler için izin alınmasını, diğer anonim şirketler için artırım kararını izleyen otuz gün içinde şirketin merkezinin bulunduğu yer ticaret siciline tescil edilmelidir. Tescilin karar tarihinden itibaren üç ay içinde yapılmaması alınan kararın ve izinlerin geçersiz sayılmasına sebebiyet verir. Artırım kararının ve dayanak hükmün tescili kurucu etkiye sahiptir.

Şarta bağlı sermaye artırım kararının genel kurul tarafından alınmasından sonra tescil edilecek ilk olgu, artırım kararının alındığı genel kurul kararıdır. Diğer olgu ise şarta bağlı sermaye artırımına dayanak teşkil eden sözleşme hükmüdür.

Tescil işlemi için yönetim kurulu şirket merkezinin bulunduğu yer ticaret sicil müdürlüğüne başvurulması gerekmektedir.

Anonim şirketlerde şarta bağlı sermaye artırım karar sürecine ilişkin genel nitelikli açıklamalarımıza ve diğer hukuki sorunlarınıza ilişkin tüm sorularınız için AEY Legal Hukuk Bürosuna ulaşabilirsiniz.

Kaynakça:

- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu
- 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu
- Aras, Cevdet. Anonim Şirketlerde Şarta Bağlı Sermaye Artırımı, Kırıkkale Üniversitesi, 2017.

Teşekkürler

Abdullah Erkam Yılmaz
Kurucu Avukat

İletişim:

aeylegal.com

erkam@aeylegal.com

Buse Hamurcu
Avukat

İletişim:

aeylegal.com

buse@aeylegal.com

Gizem Bayram
Stajyer

İletişim:

aeylegal.com

gizem@aeylegal.com

Sorularınız ve görüşleriniz için
bizimle iletişime geçebilirsiniz.